

AVRUPA YÜKSEK ÖĞRETİM ALANI

19 Haziran 1999'da Bologna'da toplanan Avrupa Öğretim Bakanları ortak deklarasyonu.

Avrupa süreci, son bir kaç yılın olağanüstü başarıları sayesinde, Birlik ve onun vatandaşları için gitgide somut ve ilgili bir gerçeklik haline geldi. Genişleme olasılıkları ve diğer Avrupa ülkeleri gitgide derinleşen ilişkiler ile birlikte, bu gerçekliğe daha da geniş boyutlar sağlamaktadır. Bu arada, siyasi ve akademik dünyanın büyük parçalarında ve halk arasında daha eksiksiz ve daha ileriye-erişen bir Avrupa oluşturma ihtiyacına gitgide artan bir farkındalığa, özellikle de entellektüel, kültürel, sosyal ve bilimsel ve teknolojik boyutlarının inşasına ve güçlendirilmesine yönelik bir farkındalığa tanıklık ediyoruz.

Bir Bilgi Avrupası şimdilerde çoğunlukla sosyal açıdan ve insan gelişimi açısından yeri doldurulamaz bir faktör olarak ve vatandaşlarına yeni bin yılın gerektirdiklerini karşılayacak gerekli yetenekleri vermekte muktedir olan ve Avrupa vatandaşlığını birleştiren ve zenginleştiren ayrılmaz bir unsuru olarak kabul edilir ve paylaşılan değerlerin ve ortak bir sosyal ve kültürel boşluğa aitliğin farkındadır.

Kararlı, barışçı ve demokratik toplumların kalkındırılmasında ve güçlendirilmesinde öğretimin ve öğretimsel-işbirliğinin önemi evrensel olarak herşeyin üstünde kabul edilmektedir hatta Güney Doğu Avrupa'ki ortamın görünümünde olduğundan daha fazla olarak.

Bu düşüncelerle desteklenen 25 Mayıs 1998 Sorbon Deklarasyonu üniversitelerin Avrupalı kültürel boyutların geliştirilmesindeki merkezi rolünü vurgulamıştır. Deklarasyon yüksek öğretim Avrupa alanının yaratılmasını, vatandaşların dolaşabilirliğini ve istihdam edilebilirliğini ve kıtanın genel kalkınmasını ilerletmede bir anahtar olarak vurgulamıştır.

Birkaç Avrupa ülkesi deklarasyonda ortaya konan hedefleri başarmaya bağlılık davetini kabul etmiştir, ya anlaşmayı imzalamışlardır veya prensipte aynı fikirde olduklarını ifade etmişlerdir. Bu sıralarda Avrupada birkaç yüksek öğretim reformu tarafından belirlenen yönün uygulamaya konması birçok Hükümetin eyleme geçme kararlılığını kanıtlamıştır.

Avrupa yüksek öğretim kurumları, kendi paylarına, bu talebi kabul ettiler ve Avrupa yüksek öğretim alanını oluşturmada temel bir rol üstlendiler, ayrıca 1988 Magna Charta Universitatum'da belirlenen temel prensiplerin arkasında durdular. Bu en önemli şeydir ve Üniversitelere bağımsızlık ve özerklik vermek, yüksek öğretimin ve araştırma sistemlerinin değişen ihtiyaçlarına ve toplumun isteklerine ve bilimsel bilgedeki ilerlemelere sürekli olarak adapte olmasını sağlamak demektir.

Rota doğru yönde ve anlamlı bir amaçla oluşturuldu. Yüksek öğretim sistemlerinin daha fazla uyumluluğunun ve kıyaslanabilirliğinin başarılması ve hatta tamamıyla başarılması sürekli bir ivme gerektirir. Bunu, net ileri adımları attıracak somut önlemleri teşvik ederek desteklememiz gerekir. 18 Haziran toplantısı tüm ülkelerden otorite olan uzmanların ve eğitimli insanların katılımına tanıklık etti ve bize alınması gereken insiyatifler ile ilgili çok faydalı öneriler sağladı.

Biz özellikle Avrupa yüksek öğretim sisteminin uluslararası rekabet edebilirliğini artırma hedefine bakmalıyız. Herhangi bir uygarlığın önemi ve verimliliği kültürünün diğer ülkeler için ne kadar çekici olduğu ile ölçülebilir. Avrupa yüksek öğretim sisteminin bizim olağanüstü kültürel ve bilimsel geleneklerimize eşit ve dünya çapında bir çazibe derecesini edindiğine emin olmalıyız.

Bir taraftan Sorbon Deklarasyonu'nda ortaya konan genel prensipleri desteklerken diğer taraftan politikalarımızı koordine etmekle ve bunu kısa vadede ve uzun vadede ve yeni bin yılın ilk on yılında herhangi bir durumda aşağıdaki hedeflerle meşgul olmalıyız. Biz bunların Avrupa yüksek öğretim alanı oluşturmada ve Avrupa yüksek öğretiminini dünya çapında ilerletmede birinci derecede ilgili olduğunu düşünüyoruz.

* Avrupalı vatandaşların istihdam edilebilirliğini ve Avrupa yüksek öğretim sisteminin uluslararası rekabet edebilirliği artırmak için kolaylıkla okunabilir ve kıyaslanabilir bir dereceler sisteminin benimsenmesi ve ayrıca Diploma İlavesinin uygulanması gerekir.

* Esasen iki temel döngü üstüne temelleştirilmiş bir sistemin benimsenmesini gerekli görüyoruz, lisans ve lisansüstü olarak. İkinci döngüye erişmek birinci döngü çalışmalarının başarıyla tamamlanması gerekecektir ve en azından üç yıl sürecektir. Birinci döngüden sonra verilen derece ayrıca uygun bir nitelik düzeyi olarak Avrupa iş piyasası ile ilişkili olacaktır. İkinci döngü birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi master ve yada doktora derecesine yönlendirecektir.

* En yaygın öğrenci hareketliliğini ilerletecek uygun bir araç olarak bir krediler sisteminin saptanması gereklidir– örneğin ECTS (Avrupa Kredi Transfer Sistemi)sistemi. Krediler ayrıca yüksek öğretim olmayan ortamlarda da, yaşam boyu öğrenme dahil, edinilebilecek ve krediler alındığı ilgili Üniversiteler tarafından tanınacaktır.

* Serbest dolaşımın etkili uygulanması önündeki engeller üstesinden gelinerek hareket edebilirlik artırılacaktır ve şunlara özel dikkat gösterilecektir:

- öğrenciler için, çalışma ve öğretim fırsatlarına ve ilgili hizmetlere erişim.
- öğretmenler için, araştırmacılar ve yönetici personel, bir Avrupa ortamında aratırma yaparak, öğretmenlik yaparak ve eğiterek harcadıkları zamanın onların statüleri ile ilgili haklarından önyargılı bir şekilde etkilenmeden tanınması ve valörizasyonu.

* Bir kıyaslanabilir kriterler ve metodolojiler geliştirme görüşü ile birlikte kalite güvencesinde Avrupa işbirliğinin artırılmasına gerek vardır.

* Yüksek öğretimde gerekli Avrupa boyutlarının ilerletilmesi gereklidir, özellikle müfredat geliştirme, kurumlar-arası işbirliği, hareket edebilirlik şemaları ve entegre çalışma, öğretim ve araştırma programları dikkate alınmalıdır.

Biz burada Avrupa yüksek öğretim alanını birleştirmek yolunda bu hedefleri gerçekleştirmeyi üstleniyoruz – kurumsal yeterliliklerimizin çerçevesinde ve kültürlerin, dillerin ve milli öğretim sistemlerinin çeşitliliğine ve Üniversite özerkliğine saygı göstererek. Bu hedefe ulaşmaya kadar hükümetlerarası işbirliğinin yöntemlerini takip edeceğiz ve ayrıca yüksek öğretimdeki yetenekleri ile birlikte hükümet harici Avrupa organizasyonların yöntemlerini de takip edeceğiz.

Üniversitelerin acilen ve olumlu olarak yeniden yanıt vermesini ve uğraşımızın başarısına aktif olarak katkıda bulunmasını umuyoruz.

Avrupa yüksek öğretim alanı oluşturulmasının sürekli bir desteğe, denetlemeye ve sürekli değişen ihtiyaçlara adaptasyona ihtiyaç duyduğunu kabul ederek, geline noktanın ne olduğunu ve atılması gereken yeni adımları değerlendirmek için iki yıl içinde tekrar toplanmaya karar verdiğimizizi bildiriz.